

Felelős szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőségek.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1911. JANUÁR 11.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 8. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetéseket petit sor szá-
mitással díjzabásszerint

Tavaly és az idén.

Kassa, jan. 10.

Az első ujesztendő, mióta Héder-
váry Károly gróf lerakta egy új kor-
szak küszöbét . . . Az első évforduló,
az első alkalom, mely visszapillan-
tásra, a talált helyzetnek az előterem-
tett helyzettel való összehasonlítására,
mérleg vonására int.

Rettenetes volt az a helyzet, mely-
ben Héderváry Károly gróf Magyar-
országot találta. Olyan helyzet volt,
hogy senkinek, aki a kormányzásban
nemcsak a hatalom birtoklásának elő-
nyeit, hanem a kötelességteljesítés, az
alkotás terheit látni szokta, — senki-
nek kivüle nem volt bátorsága ahhoz
a munkához, melybe ő, tele hittel,
bizalommal és föladatának ismeretén-
ben férfias bátorsággal belefogott.

Ez volt Magyarország képe tavaly
ilyenkor.

Az exlex megszűnt. Magyar és
közös indemnitás biztosítja a törvé-
nyes állapotokat. A költségvetés, me-
lyet tavaly ilyenkor az akkori kor-
mány nyílt törvényszegéssel be sem
nyújtott, most részben már bizottsá-
gilag letárgyalva fekszik a Ház asz-
taán. Nyoma sincs benne a deficit-
nek, melyet egy, a szükségletek fej-
lődésével méltányosan számoló, de
mégis takarékos és rendszeres gaz-
dálkodás eltüntetett. A lejárt adóssá-
gokat kifizettük és egy hitelművelet
lebonyolítása óriási tulajjegyzéssel tanu-
sította, hogy a konszolidált állapo-
tunkba vetett bizalom ismét visszatért.

Mindezt pedig úgy érte el Héder-
váry Károly gróf, amint feladatul tűzte
maga elé: lerakta egy egész új
korszak küszöbét. És Magyarország
sietett kimenekülni az ócska, rozszant
viskóból és gyorsan lépett be jöven-
dójének új palotájába. A koncon ma-
rakodó, az egymást se becsülő, az
egymásban sem bizó, a nemzet és a
trón bizalmával egyaránt visszaélő
koalíció teljesen megszűnt, fölbom-
lott, semmivé lett. Maga a nemzet
rombolta szét és a romjai fölött maga

a nemzet épített új épületet. Egysé-
ges, kompakt, elvű és céltudatos
többség dominálja a parlamentet, biz-
tosítva annak munkaképességet: tör-
vényességgel és türelemmel, amíg le-
het, de erővel és hatalommal is, ha
kell. És ez a többség nem olyan ala-
kulás, mely ma lett és holnap el-
enyészik, hanem minden egyes idő-
közi képviselőválasztás és minden
törvényhatósági választás bizonyítja,
hogy az a rendszer egyre mélyebbre
bocsátja le a nemzet lelkébe a szil-
lárságát öregbítő gyökerét.

A nemzet bizik a többségben, a
többség a kormányban, mely egyuttal
a dinasztia bizalmát is magáénak
mondhatja. A bizalomnak ez a lán-
colata kivezette az országot a kétszi-
nűség utvesztőjéből és a diszharmó-
nia zagyalékából.

Ez Magyarország képe Héderváry
Károly gróf „küszöbe” előtt és után.
A mérleget kivonni nem nehéz. És a
saldó, mely javunkra előáll, e ég ah-
hoz, hogy a szebb jövődőt biztosítva
lássuk vele.

Tisztviselők előlépése.

A minisztertanács határozata.

A postások fizetésrendezése.

A minisztertanács a pénzügyminiszter
javaslatára elhatározta, hogy az 1911. évi
állami költségvetési előirányzatba a létszám-
viszonyok rendezése céljából az 1909. évi
állami költségvetéssel szemben az egész évi
hitelszükséglettel felvett magasabb állások
és pedig a tisztviselőknél a magasabb fizetési
osztályokba, az altisztelnél és; szolgál-
nál a magasabb csoportokba felvett állások,

az 1911. évi állami költségvetés tör-
vényerőre emelkedésének bevétele nélkül
azonnal betölthetők, illetőleg, hogy
ezenek az állásokra az arra érdemes tisztvi-
selők (altisztek és szolgálk) már most kine-
vezhetők vagy kinevezésre legfelsőbb helyen
javaslatba hozhatók.

Ez a határozat csak a létszámviszonyok
rendezése céljából felvett, tehát csakis azokra
a magasabb állásokra vonatkozik, a melyek-
kel szemben az állami alkalmazottak illető
kategóriájánál az alacsonyabb állások száma
megfelelően apaszatott.

Az 1908. évi VI. t.-c. rendelkezési
folytán ez a minisztertanács határozat nem
vonatkozik a bírói állásokra s így a köz-
igazgatási bírói állásokra sem.

Nem terjed ki továbbá ez a határozat
a m. kir. államvasutaknál felvett új állá-
sokra sem.

A m. kir. posta távirda és távbeszélő
személyzeténél azonban az 1911. évi költ-
ségvetési előirányzatban tervezett illetmény-
rendszer-változás az 1911. évi költségvetési
előirányzat indokolásában részletesen ismerte-
tett módoszatok betartása mellett a kereske-
delemügyi miniszter által a m. kir. pénzügy-
miniszterrel egyetértően az 1911. évi állami
költségvetés törvényerőre emelkedésének be-
várása nélkül végrehajtható s a m. kir.
posta-távirda és távbeszélő kezelési személy-
zeténél az illetményrendszer-változásból
kifolyólag az 1911. évi költségvetési elő-
irányzatba felvett összes, tehát azok az új
állások is már betölthetők, amelyek tulaj-
donképp az 1909. évi költségvetési létszám-
mal szemben létszámszaporítást jelentenek.

A villamos vasut és a telkek értékemelkedése

A nyereségből részt kér a város

Új szabályrendelet.

A villamos vasut kiépítésével kapcsola-
tosan, a tervbe vett vonal mentén a telkek
ára már is jelentékenyen emelkedett. A jól
értesült telekspekulánsok rovására írható ez
a nagymérvű áremelkedés, mert az éber
szimatu üzletemberek számításba vették,
hogy a villamos mentén beépítetlenül álló
üres telkek — éppen a közlekedés meg-
könnyítése alkalmából — az építkezésre ki-
válóan alkalmasak és élénk keresletnek
fognak örvedeni, ezért potom áron összevá-
sárolták a telkeket, hogy aztán drágább
áron, nyereséggel üzérkedhessenek. Minden
intézménynek meg vannak a maga hiénái,
ugy a villamos vasutnak is. A polgárság
főleg azért szállt síkra a villamos mellett,
mert egy jó közlekedésben a lakásdrágaság
megoldását látta. Ez a remény kezd fogyat-
kozni, mert a vonalmenti telkek ára any-
nyira felszökött, hogy közepes jövedelmű
család képtelen építkezni.

A városi tanács, látva az üzérkedést,
részt követel a nyereségben. Egy alábbi
közlemény jelzi a városi tanács tervét. Mi
ezt egyelőre két élű fegyvernek tartjuk, mely
nemcsak a telekspekulánsokra fog útni, de
a város fejlődésének is hátrányára lesz. A

A József királyi herceg Szanatórium-Egyesület 1911. évi január hó 14-iki **Japán tea-estélyére**

Kimonokra eredeti japán kelméket ajánl **GOMBOS JENŐ, Fő-u. 39.**
és kimonokra megrendelést elfogad

tanács szándékaira még vissza térünk, egyelőre a telkvásárlók figyelmébe ajánljuk a városi tanács által hivatalosan kiadott következő közleményt:

A villanyos vasut létesítése folytán az annak közelében fekvő telkek értéke természetesen jelentősen emelkedni fog. Ezen értékemelkedés az illető tulajdonosoknak minden munkája és érdeme nélküli tisztán a közönség áldozatkészségéből következik be, miért is méltányos, hogy a közpénzen nagy költséggel létesülő villanyos vasut által okozott érték-többletnek legalább egy csekély része a köznek megtérüljön.

Éppen azért a város tanácsa elhatározta, hogy az egyik legközelebbi közgyűlés elé egy oly értelmű szabályrendeletet terjeszt elő, mely szerint mindazok a telkek, amelyek a villamos vasut közelében fekszenek és utcai homlokzatot birtokosok vagy később bekövetkező utcanyitást folytán homlokzatot fognak nyerni, az utcai homlokzathossz arányában bizonyos illetéket tartoznak a városi pénztárba befizetni.

Kívánatos, hogy az érdekelt telektulajdonosok a tanácsnak erről a szándékáról már most tudomást szerezzenek, hogy a megindult telkvásárlások és telekeladások lebonyolításánál ez a fontos körülmény is számbavehető legyen.

Otthon-kávéház

== fényesen átalakított új helyiség. ==
Fülkék társaságok számára.
Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU
== KISZOLGÁLÁS. Új billiárdok. ==
BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.
NAPONTA CIGÁNYZENE.
== SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. ==
TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

A jogi oktatás reformja.

Az ankét tanulságai.

Új egyetemek felállítása.

A jogi oktatás reformja tárgyában megtartott ankétén sok szó hangzott el abban az irányban, hogy a létező állapotokon alapos reformokkal kell változtatni. Az elhangzott indítványok java része a kötelező iskolalátogatást sürgette, mások a jogi és államtudományi vizsgálatok bifurcációjának megszüntetését célozták s ezzel szemben csak nagyon kevesen voltak olyanok, akik felismerték azt az Achilles-sarkot, melyen a jogi oktatás nagyjelentőségű kérdése megfordul. Ez pedig nem más, mint új egyetemek felállítása.

Azt mondják rólunk, hogy jogásznemzet vagyunk. Ha végig tekintünk azo-

kon a statisztikai adatokon, melyek a magyarságnak jogi pályára való özönlését vázolják, el kell ismernünk, hogy ez az állítás fedi a valóságot. Honnan van mégis az, hogy alapos tudású ügyvédek helyett oly sokszor — nagyon is sokszor — csak selejtes képzettségű jogi tanácsadókat, a bírói karban pedig olyan egyéneket találunk, akik valósággal celtáblául szolgálnak az ellenük intézhető kifogásoknak. Elénk emlékezetében van még mindenkinek a volt magyar igazságügyminiszternek Polónyi Gézának képviselőházi beszéde, melyben a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék bírói karáról és elnökéről mondott lesújtó bírálatot és csak a napokban keltett kínos feltűnést egy szegedi törvényszéki bírónak, dr. Nagy Zoltánnak a cikke, ki társait mint tudatlan és stréberkedő elemeket állította a közönség elé. És honnan van az is, hogy az egyetemi és akadémiai tanárok nagyrésze — néhány igazán nagy és alapos tudású tekintélyt leszámítva — nagyobb részt olyanokból áll, akikkel kapcsolatban csak pár hónappal ezelőtt mondotta el Székely Ferenc igazságügyminiszter, hogy nem képesek a vidéki főiskolákat a kellő tudományos nívóra emelni. Honnan van mindez?

Aki a vidéki főiskolák tanári típusát megfigyeli, lehetetlen, hogy észre ne vegye azt az egyetemes törekvést, mely az egyetemi tanárság felé való gravitálásban nem állandó kifejezést. Ez a gravitálás pedig nyer a tanszék fokozottabb lelkiismeretességgel való betöltését, az egyes szakoknak alapos és lelkiismeretes művelését involválja, hanem azt eredményezi, hogy a napilapokban egyre többször találkozunk egyik másik tanár nevével. Ma egy vezércikket írt, holnap egy közjogi fejtegetést, holnapután egy gazdasági elmefuttatást, majd sürgeti ezt, azt, vagy amazt, anélkül, hogy nyilatkozik, szónokol, tiszteleg — és csak természetesen, hogy bokros teendői között a tanításra csak vajmi kevés ideje maradjon, úgy hogy egyre gyakrabban jelennek meg ilyen hirdetések az akadémiai hirdetőtáblákon: „Elfoglaltságom miatt nem tartok előadást.”

Az ilyen törekvések kettős eredményt szülhetnek. Vagy eléri a tanár azt, amire vágyott: az egyetemi tanszéket, s ebben az esetben stréberkedése megszűnik, de ebben az esetben felelősségével elvágta az utját sok csendesebb és nemesebb eszközökkel dolgozó alaposabb tudású és hivatottabb társának, amit természetesebb az egyetem nívója s végeredményben a tudományos oktatás szenved meg. Vagy nem lesz egyetemi tanár és akkor szárnyaszegetten, kedvtelenül tölti be azt a helyet, melynek ambícióját szentelnie kellene. Az eredmény tehát semmiképp sem üdvös.

Ezen az állapotban csak egy csomó új egyetem felállításával lehet segíteni. Ha az egyetemi tanári székek megszorodnak, talán megszűnik az a törtetés, kapaszkodás, mely ma tapasztalható. Másrészt pedig új elemek vonulhatnak be az akadémiák tanári székeibe is, kik fejlett és erős tudományos készültségükkel a jogászságot az előadások látogatására, a tárgyban való tudományos elmélyedésre és egyedül lehetnek előidézhetőek az egészségesebb állapotnak, melyet most ankétekkel és elhibázott reformokkal óhajtanak megvalósítani.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.
BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK
:: 7 ÚJ BILIÁRDASZTAL ::
Minden szombaton
= katonazene-hangverseny. =
Vasárnap, hétfőn, kedden és
csütörtökön este cigányzene.

HIREK.

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel föl-kérjük, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be. A NAPLO előfizetése egy évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 5 korona.

— A főispán Kassán. Sziklay Ede, aki eddig jánoki birtokán lakott s onnan járt be hivatalába, a téli időnyre állandó lakást vett föl Kassán. A főispán és családja a Schalkház-szálló egyik első emeleti lakosztályát bérelte ki.

— Éder Ödön polgármester beteg. Éder Ödön polgármester, mint részvétellel értesülünk, lakásán betegen fekszik. Állapota komoly aggodalomra nem ad okot, amennyiben csak könnyebb természetű meghülés érte. De hajlott korára való tekintettel, orvosai ágyban marasztalták. A gyöngélgedő polgármester távollétében Szentlélek Gyula dr. helyettes polgármester vezeti az ügyeket.

— Új kereskedelmi tanácsosok. A király Beller Karoly és Letzler Simon kassai kir. törvényszéki kereskedelmi ülnököknek, a kassai kereskedelmi és iparkamara buzgó vezető tagjainak a kereskedelmi tanácsosi címet adományozta. A megérdemelt kintutitást általános rokonszenv fogadta és az új tanácsosokat számosan üdvözlötték. A kereskedelmi és iparkamara hivatalosan a mai nap folyamán üdvözli a kintutítottakat. Kinevezetésük alkalmából a kassai Kereskedelmi és Iparkamara ma délután 12 órákor ünnepségen részesítette kedvelt alelnökét, illetve régi tagját. Az ünnepelteteket küldöttség kísérte a kamara elnöki helyiségébe, ahol a tagok egybegyűltek, akiknek nevében Siposs A. Gyula kamarai elnök szép beszédben fejezte ki a kamarának a kintutítottak föltötti örömet. A kamarai tisztviselők nevében dr. Siposs Aladár titkár üdvözölte az ünnepelteteket, akik meghatottan köszönték meg az üdvözlést.

— A házbérbérendelmi vallomások. Amiről most adunk hírt, annak Kassán senki sem örül. Szól ez a hír arról, hogy minden háztulajdonosnak, aki eddig talán lemulasztotta, legkésőbb január 15-ig be kell adnia házbérbérendelmi vallomását. A vallomást a városi adóhivatalnál kell benyújtani. Amely háztulajdonos azonban ennek nem tesz eleget, azt a törvény rendelkezése értelmében házbérbérendelmének négy százalékára rugó pénzbüntetéssel sújtják.

— Kassai löversenyek. A vidéki löversenyrendező egyesületek pénteken tartották meg Budapesten évi közgyűlésüket. A közgyűlés egyik tárgya a löversenyek napjának megállapítása volt s e szerint Kassán

A téli fűtőanyag

a legjutányosabban, pontos szállítás és kedvező feltételek mellett csak STROH HENRIK SZÉNRAKTÁRÁBAN SZEREZHETŐ BE. ELSŐRENDEŐ POROSZ és SZILÉZIAI SALONKÖSZÉN, valamint PIRSZEN (coaks), ugymint TŰZ.FA a legszolidabb módon árusítattik. Megrendelések Fő-utca 83. az órák üzletben. Raktár Eszterházi-u. 21. sz.

junius 4-én és 5-én fogják megtartani a két napos meetinget a Kassai Falkavadász társulat rendezésében.

— A közbád képviselők Abaujban. A rendőri büntető eljárás körében az 1911. január hó 1-től kezdődőleg a közbád képviselőkkel a kassai járásban dr. Halmy Károly tb. ügyész, kassai ügyvéd, a füzéri járásban dr. Havas Oszkár hernádszadányi ügyvéd, a gönci járásban dr. Stessel Szilárd abaujszántói ügyvéd, a szikszói járásban dr. Sebők Ferenc szikszói ügyvéd, a tornai járásban dr. Varga Jenő tornai ügyvéd, a cserháti járásban dr. Barthalos János tb. fő-ügyész, szepsi-ügyvéd bizattak meg.

— Utólagos jelentkezés népszámlálásra. A népszámlálás Kassán a mai napra véget ér. A népszámlálási iroda a közönség tájékoztatására közzé teszi, hogy mindazok, kik a jelzett időig a számláló biztos által akár tévedés, vagy bármi okból fel nem vétettek volna, a népszámlálás pótlása céljából január hó 15-ig a népszámlálási irodában (városháza) jelentkezhetnek.

— A japán theaest. A József kir. herceg Szanatórium Egyesület kassai bizottságának folyó hó 14-iki japán theaestjének előkészületei javában folynak. Párhuzamosan halad szinte a terem frappáns hatása, művészies és stilszerű díszítése a táncpróbákkal s a hatalmas, fáradságos munka után csak betetőzésre vár. Az estély rendezősége felhívja az érdeklődő közönség szives figyelmét arra, hogy a theaestélyt hangversenyműsor előzi meg, mely szaksorok előtt fog leolyni, ezek száma azonban a felállított sátrak által elfoglalt helyre tekintettel, a szoktnál kevesebb lesz, miért is a publikum saját érdekében cselekszik, ha idejelenkorán gondoskodik jegyekről, amelyek *Maurer* A. könyvkereskedésében válthatók meg előre.

— Farsang. Csörgős siphában, mosolygós jókedvvel köszöntött be a fiatal lányzivek álma: Carnéval herceg. Hosszu hét hétiig vendégeskedik itt a jó herceg s amerre jár, ahol csak megjelen: nótaszó száll a levegőben, édes muzsikaszó suhan be a fülebe s a pezsgő vérű fiatalok táncba kezd a nyomán. Dobogó szívek, kipirosodott arckok, csillogó lányzivek s nekihevült ifjak hódolnak a bohókás kedvű Carnéval hercegnek. De haj, ha majd elmegy, ha egy hosszú esztendőre bucsut mond a világnak: itt is egy összetört szív, ott is egy vérező szív, kisírt szemű lány, bánatos arcú ifjú néz, néz utána . . .

— Sertésvész. A rendőrkapitányság közhírré teszi, hogy az uralkodó sertésvész miatt sertések az országos, havi és heti vásárokról fel nem hajthatók.

— Brutális kocsis. *Tyrnauer* Samu bankigazgató bejelentette a rendőrségen, hogy elemi iskolába járó fiát tegnap Schwarz tejkereskedő kocsisa ostorral arculütötte. A brutális kocsis ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Elveszett — találtatott. *Maurer* Adolfné bejelentette a rendőrségen, hogy egy arany karkötőt elveszített. — A rendőrségre tegnap bevitték egy selyem ridiküll. Tulajdonosa átveheti.

— Megszökött kocsis. *Fagulya* István kassai lakos, mézáros bejelentette a rendőrségen hogy kocsisa, kit 2 lóval és kocsival orvosért küldött, megszökött és ma délig nem került elő. A rendőrség keresi a kocsist és a lovakat.

— A legjobb és legolcsóbban kapható valódi amerikai sárcipő urak, hölgyek és gyermekek részére. Blumberg S. E. kötszerész Fő-utca 89.

Színház.

— Hornyal Janka föllépése. *Hornyal* Janka, a *Cigányszerelem* második előadásán aratott nagy sikere után könnyebb áthülést szenvedett, úgy, hogy néhány napig lakását el nem hagyhatta. Mint értesülünk a fiatal primadonna már holnap, teljesen felépülve, újra játssza *Iloa* szerepében.

— A barrikád. Bourget Pál, francia drámaíró nagy port felvert darabja *A barrikád* vasárnap Kassán is színre kerül. Az író, a tőke és munka harcát állítja szembe, melyet ez idő szerint egy barrikád választ el. A mozgalmas cselekmény egy munkássztrájk izgalmait hozza a színpadra. Francia ötlet, hogy a munkások mozgalmát nem gazdasági rugók irányítják, hanem egy szerelmi ügy, mely a gyáros és a munkásvezért harcra tüzel. A gyárost Komjáthy János, Lanquet asztalos Majthényi, Louist Hevessy Mariaka, a munkavezetőt Bartha játsza. A próbákat Komjáthy János vezeti.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedden, 1911. évi január hó 10-én

CIGÁNYSZERELEM,

Regényes operette 3 felvonásban.

Személyek:

Dragotin Péter	Tihanyi Vilmos
Boleszku Jonel	Somogyi Erzsé
Dimitreau Kajetan	Sziklay József
Jósi, cigány	Barna Andor
Mócsi, korcsmáros	Ujváry Lajos
Masu, Dragotin inasa	Bartha István
Zorika, Dragotin leánya	Várady Margit
Jolán, unokahuga	Sarkadi Rózi
Kőrösházi Iloa, birtokosnő	Hevesi Mariska
Julesa, Zorika dajkája	Vágóné

Műsor:

Szerdán, Cigányszerelem.
Csütörtökön, Cigányszerelem.
Pénteken, A könyvtárnok. Vigjáték.
Szombaton, A testőr. Vigjáték.
Vasárnap d. u., Luxemburg grófja. Operette, A barrikád. Színmű.
Hétfőn, A barrikád.
Kedden, A barrikád.

IRODALOM

— A Nyugat negyedik évfolyamának első száma diszes, új címlappal, nyolc ivnyi terjedelemben jelent meg. A Nyugat új címlapját Falus Elek festőművész tervezte. A Nyugat újévi számában kezdi közzélni Móricz Zsigmond, a kiváló írónak „Az isten háta mögött” című regényét. Ignóty, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztésében megjelenő kiváló szépirodalmi folyóirat a következő gazdag tartalommal jelent meg: Móricz Zsigmond: Az isten háta mögött, regény. Szép Ernő: „Csunya és ártalmas dolog, hogy a felkelő nap rád süt este mégtétlenül heverszágyadban” (Szent Ambrus). Ignóty: Részlet egy Keller-előadásból. Karinty Frigyes: Versek. Nagy Zoltán: Csak álom. Ady Endre: „Buda halála”-ról. Szilágyi Géza: A halál poni-lova. Szini Gyula: Régi lapok főlé hajolva. Peterdi István: Mégis. Fürst Milán: Aladdin atya sírjánál. Krudy Gyula: A bujdosó. Egy ismeretlen magyar költő élete és szenvedései. Bán Ferenc: Szerdától—szombatig. Halász Imre: Egy letűnt nemzedék. Lesznai Anna: Versek. Az árva Mariska napjai. A politika mögött: Ignóty: Igazgatás és parlamentarizmus. Bach Imre: Lordok. Figyelő. Ambrus Zoltán: Heltai Jenő új kötetei. Bródy Sándor: Az árva Mariska napjai. Rózsaffy Dezső: Anderkó Gyula. Lengyel Menyhért: Ujházy Ede. Ignóty: Színházi dolgok. Herceg Ferenc: Fehér páva. Balázs

Béla: A vándor énekel. Fürst Milán: Hoffmannsthal: Elektra. Tóth Árpád: Mihály Rezső: Bariék kalandjai. Farkas László: Kozári: Emberi okmányok. Bárdos Artur: Játékok. Ujhelyi Nándor: The Dukess of Devonshire és társai. Bálint Aladar: Kerpel Jenő: Hírek a Nyugat köréből. A Nyugat főszerkesztője: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvany Lajos, Lengyel Menyhért.

A „Nyugat” előfizetési ára: egész évre 20 korona, félfévre 10 korona. (Szerkesztőség és kiadóhivatal V. Mérleg u. 9.) Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőházból.

Budapest, jan. 10.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnökölt.

Elnök elrendeli a szavazást Polónyi Géza az önálló bank felállítására vonatkozó javaslatának napirendre való tűzését illetőleg. A névszerinti szavazás eredménye az volt, hogy negyvenen szavaztak a napirendre való tűzés mellett, 124-en pedig ellene és így Polónyi indítványát nem fogják napirendre tűzni.

Rátértek a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződésről szóló javaslat részletes tárgyalására.

A második és nyolcadik paragrafusoknál ismét felállott Polónyi Géza. Ekkor a munkapárti képviselők közül gunyos kacagás halatszott, amire Polónyi ezt válaszolta:

— Figyelmeztetem az urakat, hogy hallgassanak, mert ha én megharagszom, akkor nagyon, de nagyon sokáig nem végzünk a javaslattal.

Ezután hosszasan beszél, foglalkozik a tarifa kérdéssel is. Elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter hozzászólása után mind a két paragrafust elfogadták. A 9-ik ponttól a tizenhatedikig valamennyit vita nélkül elfogadták. A 17-iknél Polónyi Géza és Hieronymi Károly miniszter szólottak hozzá, amelyet változatlanul elfogadták. A többi paragrafusokat mind vita nélkül elfogadták. Így azután részleteiben is elfogadták a javaslatot.

A bizottsági válaszok következtek azután.

Az új osztrák kormány Őfelségénél.

Bécs, jan. 10.

Ma délelőtt 11 órakor Őfelsége Schönbrunnban fogadta Bienenrath báró miniszterelnök vezetésével az újonnan kinevezett kormány tagjait, akik letették az esküt Őfelsége kezébe.

Az Osztrák-Magyar Bank mérlege

Bécs, jan. 10.

Az Osztrák-Magyar Bank most tette közzé az 1910. évi zárómérlegét, amely szerint a tiszta nyereségből a magyar államkincstárt 2,248.386 korona illeti meg.

A törvényszéki tisztviselő.

Budapest, jan. 10.

A budapesti államrendőrség ma letartóztatta Thinovics Leó törvényszéki tisztviselőt, akiről kiderült, hogy azonos Horvát Gyulával, a kalocsai törvényszék évekkel ezelőtt család és váltohamisítás miatt egy évre elítélt, de megszökött.

Telen át

nem érdemes a fehérműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkímélése mellett mossák a fehérműt, suly szerint mán-gorolva és vasalva, darabonként való árszámítás mellett. Háztól való el-hozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kézelők

felülmulhatatlan kivitelben tükörfénnyel vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

Építési és háztelkek eladása.

A gőzfürdő mellett fekvő Gróf Andrássy-féle kert a városi közgyűlés engedélyével parcellázás alá kerül.

Ez a telek, három széles, új utcával elválasztva, több építési és háztelkekre oszlik fel s parcellánként eladó. A fel-parcellázott telek, amely építkezésre igen alkalmas, a központhoz közel, a város belsejében fekszik.

Az építési telkek olcsó árai-ról és egyéb előnyös feltételekről részletes felvilágosítást nyújt

dr. Halmi Béla és dr. Halmi Felix
ügyvédek társasága.
Kassa Fő-utca 25. I. em.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)

Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet szilárdan dolgozott butorokból minden most használt fában és stýlben, ugymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-ből, luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindennemű matrácokból; ugyszintén elvállalunk mindennemű díszítési és kárpitos-munkákat is. — Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyegek- és függönyökben.

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a fő-papság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes menyasszonyi berendezéseket úgy helyben, mint vidéken

≡ kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk. ≡

Dús raktár mindennemű rézbutorokban Specialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban.

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a kizárólagos elárusítását, illetve képviselőjét

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék részére átvettük és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére.

KASSAI TAKARÉKEGYLET

Fennáll 1897. óta **MINT SZÖVETKEZET** Fennáll 1897. óta

≡ Tagok száma 4620 — 19170 törzsbetéttel, 2 millió 680 ezer korona vagyonnal. ≡

Felhívás!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy az 1911. január 1-én kezdődő

XV. évtársulat megalakult.

Ezen alkalomból felhívjuk Kassa város és vidéke minden lakosát, hogy belépési szándékát az intézetnél

Fő-utca 67. sz. I-ső emelet (a színházzal szemben)

már most jelentse be, a hol törzsbetétit vagy részjegy könyvet azonnal válthat és kölesönt is kaphat.

Intézetünk tagja lehet mindenki és tetszészerinti számban jegyezhet törzsbetéteket, illetve részjegyeket.

A törzsbetétes tagok január 1-től számított öt évig fizetnek minden egyes törzsbetét után hetenként 1 koronát. Fizethetnek havonként vagy több hétért egyszerre is. Az öt év elteltével a befizetett összegeket a jövedelemmel együtt mindenki visszakaphatja. Visszafizetjük azonban az alapszabályokban megjelölt esetekben bármikor is.

Ez idén a X. évtársulat kerül leszámolásra kétharmad millió korona vagyonnal.

14 évi tapasztalat szerint az elért haszoneredmény (kamattörlesztés) 5—5,4 százalékosra tett ki.

A részjegyes tagok sorába — késedelmi kamat- és utánfizetés nélkül — bármikor, tehát évközben is lehet belépni. Egy-egy 100 koronás részjegyre havi öt korona fizetendő be; befizethető azonban egyszerre több részlet is. A részjegyes tagság mindaddig tart, míg az illető alapszabályszerű felmondás (vagy részjegyeknek másra való átruházása) által a szövetségéből ki nem lép.

A részjegyek utáni haszoneredményt (osztalékot) évenként fizetjük ki.

Igy nemcsak a kölesönt igénylő tagoknak nyújt módot a kölesönök könnyű visszafizetésére, hanem — tekintve a jó kamatozást — tökegyűjtésre, és tökeelhelyezésre is rendkívül alkalmas.

Vidékiek postacheque-vel portómentesen fizethetnek.

Bővebb felvilágosítást adunk az intézet irodájában, hol előjegyzéseket minden hétköznap elfogadunk.

Kassa, 1910. december havában.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Kresz János, Megay Artur, elnökhelyettes-intéző igazgatók.

Aczél Gyula dr., Adriányi Béla, Angyal Gábor, Balló Ferenc, Boross Béla, Bródy Frigyes, Kozák János, Kozora Endre, Lekly Gyula, Neményi Vilmos dr., Rozman Andor, Schirger Gusztáv, Széman József, Varga Bertalan, Wandracsek Károly.

Cégvezető: Jakobovics Daniel.

A felügyelő bizottság: Fiedler Szilárd elnök, Ganczfried Bertalan, Gerster Zsigmond, Quirstfeld János, Víz Domokos.

A X. évtársulat felszámoló bizottsága: Dr. Bassó Imre, Friedmann Adolf, Malaszt Ferenc, Sztudinka Gyula, Spitz Dezső.

Kassai Estilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházzal szemben.)
Telefonszám: 21.

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF

Helyben: Előfizetési árak: Vidéken:
Egész évre 18 korona Egy évre 20 korona
Fél évre 8 " Fél évre 10 "
Negyed évre 4 " Negyed évre 5 "
Egyes szám 4 fillér.

Megegyezés a véderőreformról

A Kassai Estilap fővárosi tudósítójától.

Budapest, április 10.

Bécsből jelentik, Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hazay Samu honvédelmi miniszter tegnap délutánig fontos tanácskozásokat folytatott *Bienert* báró osztrák miniszterelnökkel és *Georgi* osztrák Landwehr miniszterrel. Ezen a tanácskozáson a katonai büntetőperrendtartásról és a véderőreform-törvény dolgában még fennmaradt utolsó differenciákról és arról volt szó, vajjon ezeket a törvényjavaslatokat a magyar országgyűlés elé terjesszék-e, még mielőtt az osztrák képviselőház együtt lesz.

Most végre számtalan konferencia után, úgy látszik megtalálták a kivetelő utat. A nyelvkérdést ugyanis következőképpen oldották meg: a német szolgálati nyelvet alkalmazni fogják mindazokban a büntetőügyekben, amelyeknél a vádlott a német nyelvet érti, a magyar államnyelvet pedig csakis azokban az esetekben, amikor a vádlott csak magyarul tud és a német nyelvet egyáltalán nem érti. Ha a vádlott nem érti sem a német szolgálati nyelvet, sem pedig a magyar államnyelvet, akkor a katonai bíróság tolmácsot fog alkalmazni, egyébként pedig a tárgyalás folyamán a német szolgálati nyelvet fogja használni. A magyar államnyelv területe magába fogja ölelni mindazokat a magyar állampolgárokat, akik csak a magyar nyelvet értik s ennél fogva a magyar államnak igen nagy területére fog kiterjedni. Ha a megegyezés ezen az ala-

pon létrejönne, akkor a magyar államnyelv nagy területen érvényesülne és a taktikai kérdésekben könnyen lehetne a megegyezést biztosítani.

A két kormány a véderőtörvény dolgában teljesen megegyezett és a törvényjavaslat az utolsó betűig elkészült. A király kihallgatáson fogadja Héderváry grófot és *Bienert* bárót, amiből azt következtetik, hogy a katonai büntetőperrendtartásnak még függő kérdéseiben a döntés legközelebb várható. A két kormány abban állapodott meg, hogy a magyar kormány az országgyűlés elé terjeszti a véderőreformról és a katonai büntetőperrendtartásról szóló javaslatokat, míg ellenben Ausztriában csak őszkor kerülne e két törvényjavaslat tárgyalására a sor.

POLITIKA.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

Bécsi tárgyalások.

Félhivatalosan jelentik: *Szekely* Ferenc igazságügyminiszter ma reggel Bécsbe érkezett. Délelőtt 10 órakor háromnegyed óráig tárgyalt *Khuen* miniszterelnökkel, aki ezután már nem látta szükségesnek, hogy újból tárgyaljon az osztrák miniszterekkel.

Khuen déli 12 órakor a király előtt kihallgatáson jelentkezett. Erről még nem adtak ki hivatalos jelentést.

A miniszterek délután 5 órakor visszautaznak Budapestre.

A katonai perrendtartás.

Bécsből jelentik, hogy a katonai büntető perrend ügyében folytatott

tárgyalásokat váratlan fordulattal megszakították és a tárgyalásokat husvét utánra hasztották. A váratlan fordulatnak az az oka, hogy *Szekely* igazságügyminiszter az osztrák feltételeket elfogadhatatlannak jelentette ki.

A horvát elnök meghalt.

Zágrábból jelentik, hogy dr. Neumann Károly, a tartománygyűlés elnöke egy szanatoriumban ma meghalt.

A horvát követelések.

A horvát centumpárt most már tovább megy követeléseiben. Azt kívánják, hogy a honvédelmi miniszter címe ezentul „magyar horvát honvédelmi miniszter” legyen.

Mire megvénülünk . . .

A 80 éves Társalgási Egylet

Nem fejlődik a Kaszinó

A Fő-utca felső felében áll a Társalgási Egylet díszes új palotája. Alig néhány éves épület, mely a régi „Csillag” helyét foglalja el. A „Csillag” vastagfalú, boltíves emeleti termeiben a Felsőmagyarországi Múzeum gyűjteményei voltak elhelyezve s mikor ez a Ferenc József-téri monumentális otthonába költözött át, a kőműves csákányok egy-kettőre végeztek az ósdi lomtárral, hogy helyére egy modern kaszinópalotát emeljenek, melynek óriási ablakokkal díszesen kiképzett homlokzata az első tekintetre elárulja rendeltetését.

A sikerült épület a Társalgási Egylet részére készült, mely ezelőtt a régi színházépület emeletét birta s most az u. n. uri vagy mágnáskaszinóval egyesülve, foglalta el új hajlékát.

Ekkor úgy látszott, hogy a meg erősödött Kaszinó saját otthonában óriási mértékben fog fellendülni Szüksége is lett volna Kassa város társadalmi életének rá, hogy előkelő polgársága egy kultur-

intézményben összetömörülve fejtsse ki azt a működést, melyben a város intellektuális erejének kellett volna különféle uton módon megnyilatkoznia.

A kaszinói élet köztudomás szerint nem pusztán a naponként néhány órai kaszinózásból, esendes tarokkozásból és diszkrét pletykázásból áll. Ezzel legalább nincs elég téve annak a feladatnak, melyet egy városi polgárokból alakult ilyen egyesület elé szab a közfel fogás. Ott, ahol a polgárságnak a érmeje, művelt és tapasztalt uriemberök tömörülnek össze, joggal lehet azt a pontot keresni, melyhez az agilitás a kulturális tevékenység rugóját erősíthetné hozzá. A kaszinóban már azóta is, mióta új otthonának az ura, különféle szakosztályoknak kellett volna alakulnia avégből, hogy Kassa kulturális fejlődését előmozdítsák. Mindannak a sok erőnek, mely nálunk számos, sőt szinte megszámlálhatatlan egyesületben az adminisztráció nehéz és felelősségteljes munkájában inproduktive forgácsolódik el, a kaszinó keretében hatékonyan lehetne érvényesülnie.

Végeredményében csak ugyanazok a polgárok a tagjai egyik-másik egyesületnek. Sőt ha némelyek huzódnak attól, hogy valahová tagul lépjenek be, azért van, mert irtóznak a sokféle tagsági díj hiábavaló fizetésétől, ami valóban nagy és legtöbbször haszontalan teher. Ha azonban a polgári kaszinó a maga testébe tudná Kassa százféle kultúregyesületét olvasztani, úgy hogy működésük önállóságának biztosításával, a maga támogatását is nyujtaná nekik, eszébe azért az erőszaporulatért, melyben azok felvételével részesült, akkor óriási mértékben nőne a kaszinó jelentősége és az a befolyás, melyet társadalmi életünkre gyakorolni akar.

A fejlődés eme útja helyett azonban a kaszinót ellenkező irányba sodorták az események, melyeknek felidőzésében talán neki magának is része van.

Tavaszi ujszerű angol double kelmék
Nyári costüm és ruha imqrimé selymek
Grenadin, delain, ruhavászon és finom mosóárúk
Női fehérneműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

Az egyesületek szaporodnak ugyan Kassán, ami arra mutat, hogy vannak törekvések, melyeknek a kaszinó tápot adni nem tud. De megszorodtak a kaszinók is, ami nem kevésbé igazolja ezt. Alakulásakor a kaszinó kulturális ügyet szolgált, mikor a kártyapénz hasznának a felét a Nemzeti Játékszin felsegítésére adta, ma ilyenemü mozgalmak nem indulnak ki a kaszinókból. Azonfelől nem a fejlődés tünetét mutatja a tagok száma sem, mely mindössze 362 és három év óta mintegy 100-ra menő apadással jelöli a szomorú visszaesést.

A Társalgási Egylet 80-ik évi rendes közgyűlésével kapcsolatban kifejezést kell adnunk abbéli véleményünknek, hogy jelenlegi életben a fejlődés semmilyen irányban sem észlelhető s a 80 éves jubileumból nem a biztató mult, de a szenilitás aggasztó jelene beszél.

A város szabályozása.

Kataszteri felmérés.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

Régóta sürgetjük a városszabályozási terv elkészítését, ami nélkül Kassa helyes kifejlődése és a kifejlődésnek praktikus irányítása el sem képzelhető. Sok példát sorolhatnánk fel, hogy a városszabályozási terv hiányában mélyen szembetűnő, esztétikai érzésünket sértő építkezések történtek. Egyik megbocsáthatatlan felületesség, hogy a városi törvényhatóság megengedte, hogy a hadtestparancsnokság monstruozus stiltalan épülete homlokzatával a Fő utca féltengelyébe kiugorjon. Ezzel megszűnt az a gyönyörű perspektíva, az a mesés légvonal, mely a Fő-utcat a Csermely és a Hradova erdőkoszorúta tájának látképével egyenesen összekötötte. A hadtestparancsnoksági monstrum ezt a ritka kilátást teljesen elrontotta.

Hát ilyen balekségek, szűkkörű felfogások, a városszabályozási terv mellett elő nem fordulhatnak. Éppen azért örömmel regisztráljuk, hogy a városszabályozási terv érdekében a város az első lépést már megtette, Ezidőszerint Kassán időzik Fuschin Antal, az Országos Háromszögélő Hivatal főmérnöke, hogy a város által kért kataszteri felmérés ügyében, a feltételek felől tanácskozzék. A város ugyanis illetékes helyen kijárta, hogy Kassa város területének felmérését a kataszteri felmérés hivatal mér-

nőkei eszközöljék. A tanács megbízásából Göndör Gábor tanácskozok Fuschin Antallal, úgy a mánkátat megkezdése, mint a költségek tárgyában. Holnap a tárgyalás valószínűleg befejezést nyer.

Kassa város területének kataszteri felmérése másfél évi munkálattal vesz igénybe. De akkor lesz olyan pontos és megbízható helyrajzunk a város területéről, ami a szabályozási terv elkészítését nagyon megkönnyíti. Egy precizen felmért térképről már játszidolog a szabályozási tervet elkészíteni. Csak idea legyen hozzá. A méretek rendelkezésére fognak állani a tervezőknek.

A közkórház telkei.

Alkudozás a városházán.

Rendkívüli közgyűlés.

A Kassai Estilap tudósítójától.

Miután a belügyminiszterium közegészségügyi osztálya úgy döntött, hogy a város az új közkórházat a déli részen, illetve a Raktár-utcától délfele húzódó területen építse fel, — a városi tanács már megkezdte a telektulajdonosokkal az alkudozásokat. A közkórház számára mintegy 90.000 négyzetölnyi területet kell kikerekíteni. Ez a hatalmas telek, sajnos nines egy tagban, egy telektulajdonos kezében, hanem több birtokos van ez ügyben érdekelve. Így Bayern Béni és érdektársai, özv. Fiedler Károlyné, Répászky Gyula, a kassai Szent Orsolya-rend Ennek a birtokosságnak területén van kiszemelve a közkórház építése.

A telektulajdonosokkal az alkudozásokat Eder Ödön polgármester vezeti és ebben segítő munkatársa Kriebel Edgár dr. főjegyző. Ha a telektulajdonosokkal sikerül méltányos megegyezésre jutni, ha a birtoktulajdonosok megelégszenek kisebb haszonnal s nem akarnak a nyereszkesedés magaslatán megmaradni, akkor már az április 20-án tartandó rendkívüli közgyűlésen tárgyalásra kerülne a telektulajdonosokkal folytatott alkudozás eredménye. Ez a közgyűlés volna hivatva elvben kimondani, hogy a város elfogadhatja az ajánlatokat és a felekkel szerződést köthet, míg az április 25-én összejövő közgyűlés a szerződések felől fog határozni.

— Váry Gyula tavaszi hirdetésére és igen szép kirakatára felhívjuk olvasóink figyelmét.

Megint Kecskeméthy

Egy magán detektív kutatása.

A minap, mint a fővárosi lapok megírták, egy esonvázat találtak a csatornában. Hír szerint a csontváz egy vadonutuj zsákban volt és mellette egy kis pléhdoboz is feküdt, benne egy levéllel, mely elmondja, hogy a csontváz a Kecskeméthy Győző földi maradványa. A csontvázat megvizsgálták, hogy az egy ötvenéves ember csontváza. E szerint nem lehet Kecskeméthy Győzővel vonatkozásba hozni a leletet. Érdekes, hogy a sikkasztás után három hónappal a fővárosi tanács egy magán detektívet bizott meg a nyomozással.

Ez a magán detektív kiderítette, hogy a sikkasztó körülbelül öt hétig Budapesten rejtőzködött és csak azért nem ismerték föl, mert vörös parókat viselt. Régi lakásán a Ferenc-körut 2. számú házában is megfordult és minden holmiját elvitte onnan. Férfi bűntársa nem volt, ellenben egy asszony 1911. karácsonykor két leánnyal Voloszkába utazott. Az egyik leány — Kecskeméthy Győző volt, női ruhában. 1902. április hónapjában tért vissza ez az asszony a fővárosba. Azelőtt gyakran volt nála árverés, de 1902. közepétől kezdve jó anyagi viszonyok közé került s most a vidéken él mint gazdag magánzónó.

A privát detektív kénytelen volt visszaadni megbízását, mert a fővárosi tanácsból kiszivárgott az ő megbízásának híre s annak idején megírták a lapok az ő misszióját. Mivel dobbal nem lehet verébet fogni, kénytelen volt félreállni. Szerinte Kecskeméthy Győző egy dalmát kolostorba vonult s most a nyolevan dalmát szigetek egyikén él.

Sulyok — elmebajos?

Orvosszakértőket kérnek.

A végkielégítési ügye.

A Kassai Estilap tudósítójától.

Sulyok Károly, a sikkasztásért letartóztatott irodaigazgató ügyében, mint halljuk legközelebb új fordulat áll be. A vádlott védője mint értesülünk beadványt fog benyújtani, hogy az országos orvosi tanács vizsgálja meg Sulyok Károly elmebeli állapotát annak felderítésére, hogy tettét szabad akaratának hiányában kö-

vette el. Természetesen Sulyok Károly megfigyelését elsősorban a törvéyszéki szakértők: dr. Szentimrey és dr. Spatz orvosok eszközlik föltéve, hogy ha ezt megengedik.

Érdekes ebben a szomorú ügyben, mely egy jobb sorsra érdemes talentumot vitt a fogházba, — hogy Sulyok Károly érezze, hogy a hiányzó pénzt nem tudja visszazerezni, elakarta hagyni irodaigazgatói állását. Ugy gondolta, hogy végkielégítésért fog folyamodni — miután 22 évi szolgálata van — s ebből a nagyobb összegből rendezi az elszikkasztott összeget és Pestre költözik, ahol irodalmi munkássággal kereste volna meg kenyerét. Altitól fog felsőbb hatóságától kapott is haladékot, de ez az idő kevés volt a pénz felhajtására.

Sulyok Károly még a feleségének sem szólt a szorongatott állapotáról, apatikusan várta végzetét, holott barátai és a rokonok, valamint felesége közbelépése megmenthették volna.

Berger nagy kávéház

Fagyalt a la Gerbaud.
Hangversenyek mindennap.
Chikagói Karambol asztalok.

— Legfelsőbb elismerés. A király 6. felsége Wertheim József 34. gy. e. századest szolgáltatásának érdemeiért a legfelsőbb elismerésben részesítette.

— Kítüntetett ezredes. Berlinből jelentik: A Reichsanzeiger jelentése szerint Nöhring Miksa ezredesnek, az I. Vilmos császár és porosz király nevét viselő es. és kir. 34. gyalogezred parancsnokának, Vilmos császár a II. osztályú vörös sas-rendet adományozta.

— Rákosi Jenő a modernségről. Az Országos Magyar Iskolaegyesület tegnap tartotta meg évi közgyűlését. Rákosi Jenő főrendiházi tag, az egyesület elnöke megnyitó beszédében érdekesen mondja el véleményét a modernségről. Szerinte a hazafiságnak egyetlen megmaradt vára a vármegye. Mindenütt óriási változások történtek, az izlésben, az emberek természetében, új irányba terelődött minden. A régi izlés isteneit elkergették trónjukról, új emberek ujjat akarnak teremteni. De akármit csinálnak is az új emberek, a világot megváltoztatni nem tudják, a dolgok visszatérnek régi medrükbe, amelyet az emberi törvények váltak.

==== Doubl angol kelmék, legújabb anyag kosztümökre, kaphatók ====

VÁRY GYULA cég Kassa, Fő-utca 76. szám alatt lévő selyem menyasszonyi kelengyék és női-dívat raktárában.

Mosó különlegességek. Napernyő ujdonságok. Beyer világhírű fehérnemű gyártmányaiból teljes választék.

— **Istentisztelet.** Az izr. anyahitközség Rákóczy-körúti nagy templomában a peszach-ünnep első napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartani: ápr. 12. Iszardán erev peszach napján d. e. 6 órakor a reggeli istentisztelet, utána 6 és fél órakor a hitközség tanács-termében szanhedrin tractatusból szijjum az elsőszülöttek részére d. u. 6 és fél órakor mincha és máariv, 13-án csütörtökön d. e. 7 órakor haskama, d. e. 9 és fél órakor muszaf (a tórafelolvasás kezdete 10 órakor, hitszónoklat 11 órakor); d. u. órakor mincha, 6 és fél órakor máariv, 14-én pénteken d. e. haskama, 10 órakor muszaf (a tórafelolvasás kezdete 10 és fél órakor), d. u. 6 és fél órakor mincha és máativ; 15-én szombaton d. e. 7 órakor haskama, 10 órakor muszaf, d. u. 4 órakor mincha.

— **Állásfoglalás a gyakorlati mérnökök ügyében.** A Magyar Műszaki Egyesület a fővárosban gyűlést tartott, amelyen tiltakozott a *műszaki tanácsnak a műszaki címéről való törvénytervezete ellen.* Az elnök sötét színekkel festette azt az elkekeredést, a melyet ez a tervezet a gyakorlati mérnökök soraiban keltett. Ha ez törvényt válik, ötezer munkás mérnökember marad kenyér nélkül. Akkor nem marad más menekvés, mint a kivándorlás. Ezzel az eshetőséggel már foglalkozott az egyet igazgatósága és elhatározta, hogy a kivándorlás megkönnyítésére nyelvtanfolyamokat létesít tagjai részére.

— **A diósgyőri vasgyár kibővítése.** A diósgyőri állami vasgyár üzemét — hír szerint — új vasolvasztókkal fogják kibővíteni.

— **A naptáregyesítés.** Eperjesről jelentik: Vályi János dr., az eperjesi gör. kath. egyházmegye püspöke a kormány által újabban ismét megkezdett naptáregyesítési munkálatokra való tekintettel az egyházmegye espereseihez körlevelet intézett. Ebben felhívja az espereseket, hogy a kerületbeli papságot gyűlésre hívják össze és tárgyalják a naptáregyesítés kérdését s jegyzőkönyvileg állapítsák meg: 1. kívánja-e és célszerűnek tartja-e a papság a naptáregyesítést, 2. milyen a nép és esetleg a más vallásuak hangulata, 3. mit szólna a nép, ha a naptáregyesítés egyszerűen rendeleti uton léptetnének életbe. A jegyzőkönyveket május 10-ig kell a püspökhöz fölterjeszteni.

— **Megfagyott áprilisban.** Miskolcra írják: A járás főszolgabírói hivatalát tegnap telefonon értesítette Mezönyék előljárósága,

hogy az országot árkában egy férfi holttestére akadtak. A bizottság megállapította, hogy a szerencsétlen ember megfagyot, Kisgergely Jánosnak hívták, gyári munkás volt. Ittas állapotban indult hazafelé Igriczi községbe. Utközbe elálmosodott, lefeküdt az árokba s többé nem ébredt fel. Megfagyott.

— **Szerencsétlenség a komponál.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a tiszakeszti révnél. A nagy vizállás miatt elszakadt a kompot tartó lánc és a láncot tartó rud egy embert agyonütött, három életveszélyesen megsebesített. A kompon levők között nagy riadalom támadt. Jajveszésekükre elősiettek a közelben dolgozó halászok, akiknek egy órai küzdelmes munka után sikerült partra vontatni a hidast. A rud által agyonsújtott ember holttestét a községbe vitték, három sebesültet pedig a miskolci Erzsébet-kórházban helyezték el. A miskolci ügyészség bizottságot küldött ki, annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

— **Az „Éva” premierje** ma este 9 órakor van az Uránia-színházban. Az előadásra a jegyek nagy része elővételben kelt el. Ráth-Vég István Éva „Éva” című Uránia darabjának az asszony, még pedig a szerelemre vágyó asszony a tárgya. A szerző nagy írói avatottsággal kezeli témáját. Három felvonásra osztva, lebilincselően mutatja be a bűnös, a hűtlen, a szerelmes asszonyt. A szerző ragyogó tollával lefejt az asszonyról a külső mezt és úgy tárja elénk a teremtés koronáját: az örök nőt, aki szerelemből és élni vágyásból van összetéve. Az etikai szempont, a szerző ragyogó stílusa, a 150 színes és 6 mozgó kép biztosították Budapesten azt az óriási sikert, amelyben része volt. Az „Éva” szerdán este 8 órakor kerül utoljára színre. Ez az Uránia darab az utolsó, amelyet Lifka mérnök vendégszínháza alkalmával előadott, amely május 1-én ér véget. Jegyek kedvezményesen áron Radó Béláné dohánytözsdejében válthatók.

A kis szökevény.

Az angol táncos operettek néhány év előtt valósággal tatarjárás-ként, az egész európai operett-muzsikát kiszorították a kontinens színpadairól.

Gyors volt a győzelem, gyors a bukás is. A közönség hamar megunt a sok táncot, trükköt, a sablonos burleszkhumort és melodikus mélyebb cselekményű és művésziesebb zenéjű operetteket kívánt. Így jött Lehár, Fall, Veró, Ka-

csóh, Huszka, Bartók, Szabados és az angol operettek befellegzett. Egyedül a Gésák és a Kis szökevény maradt meg, az akkori tömegtermésből. *Monkton* és *Caryl* éppen olyan híres név, mint *Sidney Johnson* s aminthogy a Kisszökevény szerzői igazán elévülhetlen művet alkottak. A kis szökevény a legbájosabb operettek közül való. Muzsikájában finom dallamok, ropogós tánczene, pajkosan csiklandozó kuplék, duettek és harsány korusok váltakoznak. A cselekményt finom angol humor szövi át. A szereplők mind pompás, érdekes karakterisztikus alakok. Ma este *Hornyai Janka* jutalomjátékául mutatják be a Kis szökevényt, amiben a tüzes temperamentumu, kitűnő szubrett, azt hisszük exellálni fog. Ma teljesen zsfolt ház, holnap megismétlik a darabot. Főszereplők: *Loyd Coodle* — *Serfőzi*, *Lady Coodle* — *Vágóné*, *Eduard* unokája — *Sziklai*, *Dorottya* — *Somogyi Erzsé*, *Gray* árvaléány — *Hornyai Janka*, *Flipper jockey* — *Tihanyi*, *Barklay* — *Bihari*, *Alice* — *Szilágyi*, *Tamarind* — *Ujváry*, a *Cook* cég ügynöke — *Baróti*.

— **A Babuska** lesz a színház legközelebbi — évadban az utolsó — operette újdonsága, melyet husvét másod napján mutat be a társulat. *Fall* Leo a híres zeneszerző ebben a művében is méltó önmagához. Csupa bájos, hangulatos melódia és semmi vásári zaj, a hangulatfestésnek igazán nagy mestere. A szöveg egy kedves vigjáték, mely mint ilyen is megállja helyét. *Várad* a *Babuska*, *Hornyay* egy spanyol táncosnót *Pataky* egy trafikosnót, sok rátermettséggel és kedvvel creálnak. *Ujváry*, *Tihanyi*, *Sziklay* szintén kitűnő szerepekhez jutnak. Az új diszleteket *Kéri* és *Burghardt* festették — többek között egy — a színpadon keresztül robozó vasuti vonatot.

— **A szent liget kacagató** vigjáték csütörtöki előadása iránt jelentékeny érdeklődés mutatkozik, melyet ez a kacagató szatirikus darab meg is érdemel.

— **A cigányszerlem** melódiai vasárnap utolszor esendülnek meg. A gyorsan elfutó utolsó hónap műsora, ugyilátszik nagy érdeklődésre tarthat számot. Az újdonságok között a „*Pillangó kisasszony*” *Puccini* lyrai operájának bemutatója is szerepel.

OTTHON-kávész.

Fényesen átalakított új helyiség. — Fülkék társaságok számára. — Kényelem és elegancia. — Elsőrangú kiszolgálás. — Új biliárdok. — Bel- és külföldi lapok.

Szállodánk elsőrangú

Tisztán berendezett szobák.

Kassai Nemzeti-színház.

Kedden 1911. évi április hó 11-én:

Hornyai Janka jutalomjátékául:

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Lord Coodle *Serfőzy György*
Lady Coodle, neje *Vágóné Margit*
Stanley unokaöccsük *Sziklai József*
Stanley, Eduárd huga *Somogyi Erzsé*
Gray árvaléány *Hornyai Janka*
Flipper, jockey *Tihanyi Vilmos*
Barklay, Eduárd barátja *Bihari Sándor*
Poloni, korzikai konzul *Ungváry Vilmos*
Tamarind testvér, a *Szent Péter* zárda
 kuktaja *Ujházy Lajos*
 A „*Cook* cég” ügynöke *Baróti Jenő*.

M Ű S O R :

Szerda: „*Kisszökevény*”. Operett.
 Csütörtök: „*Bizánc*”. Dráma.
 Péntek: Szünet.
 Szombat: Szünet.
 Vasárnap: d. u. „*Luxemburg grófja*”. —
 Este „*Cigányszerlem*”.
 Hétfő: este „*Babuska*”. Operett premier.

TÁVIRATOK.

A Kassai Estilap távirata.

Az albán lázadás.

Konstantinápoly, ápr. 11. Az albán lázadók megtámadták a török katonaságot. Kilencven katonát elesett, százhusz pedig fogdába került.

A fővárosi piarista templom.

Bpest, ápr. 11. A főváros úgy határozott, hogy a belvárosi piarista templomot lebontatja. A belügyminiszter ezt a határozatot nem hagyta jóvá, mert ez a templom a főváros egyetlen Árpád-kori emléke.

Árvízveszedelem.

Lugos, ápr. 11. *Krassó-Szörény* megyében a nagy esőzések következtében újabb árvízveszedelemtől tartanak.

A tőzsdejáték vége.

Bpest, ápr. 11. A *Galitzenstein* bankbizományos cég egyik tisztviselője azt jelentette be főnökének, hogy 13800 koronát elvesztett. Feljelentést tettek a rendőrségen mire *Klár Szilárd* tőzsdebizományos az összeget megtérítette. Kiderült, hogy a tisztviselő a tőzsdén játszott és veszteségét ebből a pénzből akarta fedezni.

— **Főtárgyalások.** A kassai kir. törvényszék holnap, április hó 12-én a következő ügyekben tart főtárgyalást: *Juhász István* súlyos testi sértés; legifj. *Barisz József* halált okozó súlyos testi sértés; Ifj. *Buszmath István* lopás; *Burány János* és társa súlyos testisértés.

Világhírű Kobrak-cipők!

Egyedüli elárusítás:
Kobrak-cipők raktára
 Kassa, Fő-u. 43. (a Dómmal szemben).

MEGNYILT!!**Moskovits Anatomiai cipőgyár fiók-üzlete
Kassán, Fő-utca 25. sz.**

Dus raktár a legjobb kivitelű és legkellemesebb viseletű anatomiai női-, uri- és gyermekcipőkben.

Modern berendezés.

Külön kényelmes próbafülkék. Talpa vésett szabott egységár.

Pontos és előzékeny kiszolgálás!**Parcellázásokra
legolcsóbb kölcsönt
nyújt a
Kassai Takarékpénztár**

A telkek ára megállapodászerű havi részletekben is törleszthető.

A Klobusiczky-utcában és Zöldfa-utcában,
:: tehát a város legfejlődékesebb részén ::
:: több építkezési telek ::
=== **olcsón eladó.** ===

Bővebbet a Kassai Jelzálogbanknál (Fő-utca 4. szám), vagy a bank vezérigazgatóságánál d. u. 2-4-ig (Árpád-u. 10. szám.)

A telkek ára megállapodászerű havi részletekben is törleszthető.

Kassai Takarékegylet mint Szövetkezet

Tagok száma 4900. — 21000 törzsbetéttel, 2 millió 680 ezer korona vagyonnal.

Fennáll 1897. év óta.

Tagjainak kölcsönt ad váltóra vagy bélyegmentes kötelezvényre a legkényelmesebb visszafizetési feltételek mellett.

Intézetünk tagja lehet mindenki és tetszés szerinti számban jegyezhet törzsbetéteket, illetve részjegyeket.

A törzsbetétes tagok január 1-től számított öt évig fizetnek minden egyes törzsbetét után hetenként 1 koronát. Fizethetnek havonként vagy több hétért egyszerre is. Az öt év elteltével a befizetett összegeket a jövedelemmel együtt mindenki visszakaphatja. Visszafizetjük azonban az alapszabályokban megjelölt esetekben bármikor is.

Ez idén a X. évtársulat kerül leszámolásra kétharmad millió korona vagyonnal.

14 évi tapasztalat szerint az elért haszoneredmény (kamatjövdelem) 5-5,4 %-ot tett ki.

A részjegyes tagok sorába — késedelmi kamat- és utánfizetés nélkül — bármikor, tehát évközben is lehet belépni. Egy-egy 100 koronás részjegyre havi öt korona fizetendő be; befizethető azonban egyszerre több részlet is. A részjegyes tagság mindaddig tart, míg az illető alapszabályszerű felmondás (vagy a részjegyeknek másra való átruházása) által a szövetkezetből ki nem lép.

A részjegyek utáni haszoneredményt (osztalékot) évenként fizetjük ki.

Igy nemcsak a kölcsönt igénylő tagoknak nyújt módot a kölcsönök könnyű visszafizetésére, hanem — tekintve a jó kamatozást — tőkegyűjtésre és tőkeelhelyezésre is rendkívül alkalmas.

Vidékiek postacheque-vel portómentesen fizethetnek.

Bővebb felvilágosítást adunk az intézet irodájában, hol előjegyzéseket minden hétköznap elfogadunk.

Az igazgatóság.